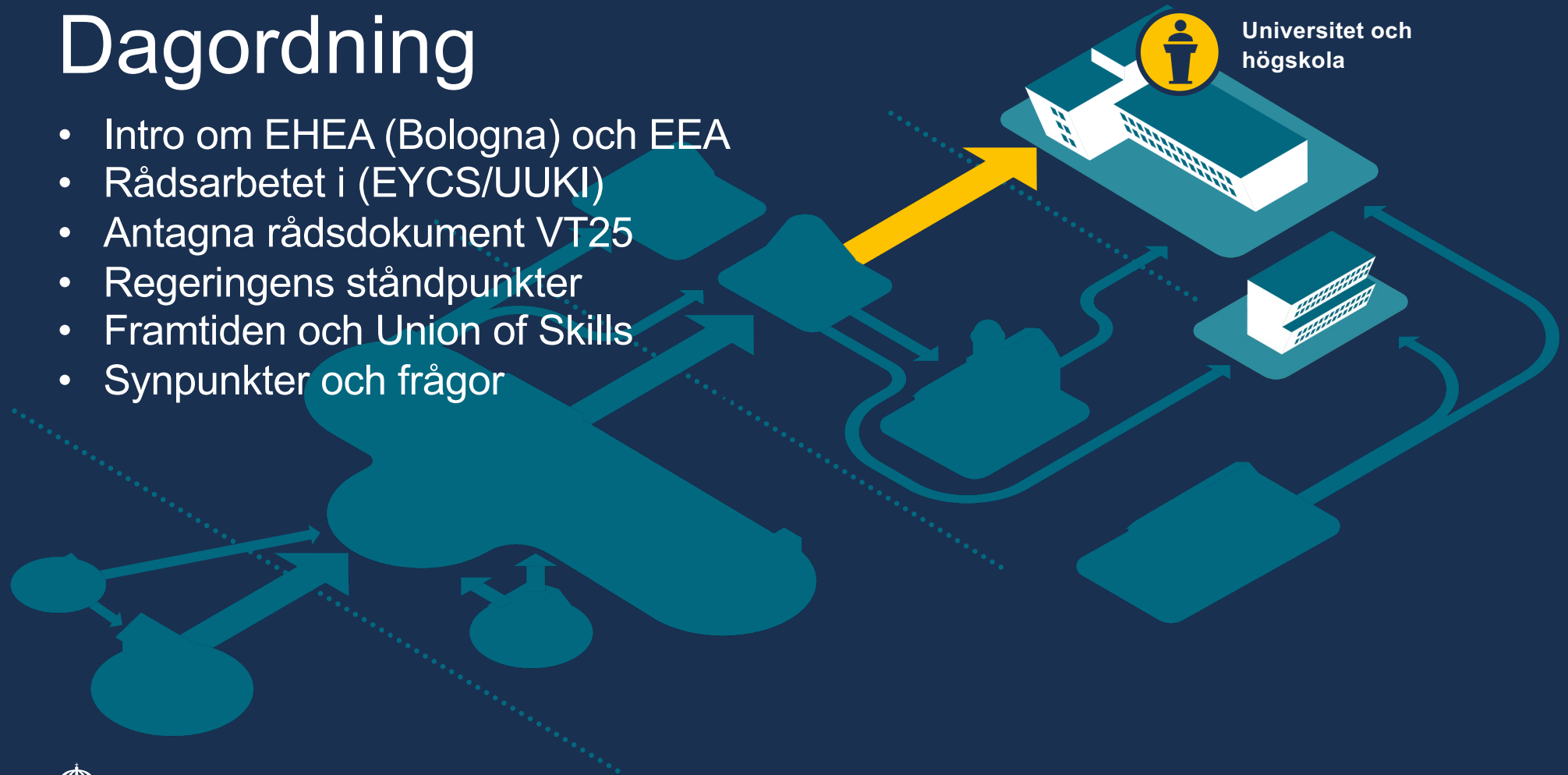

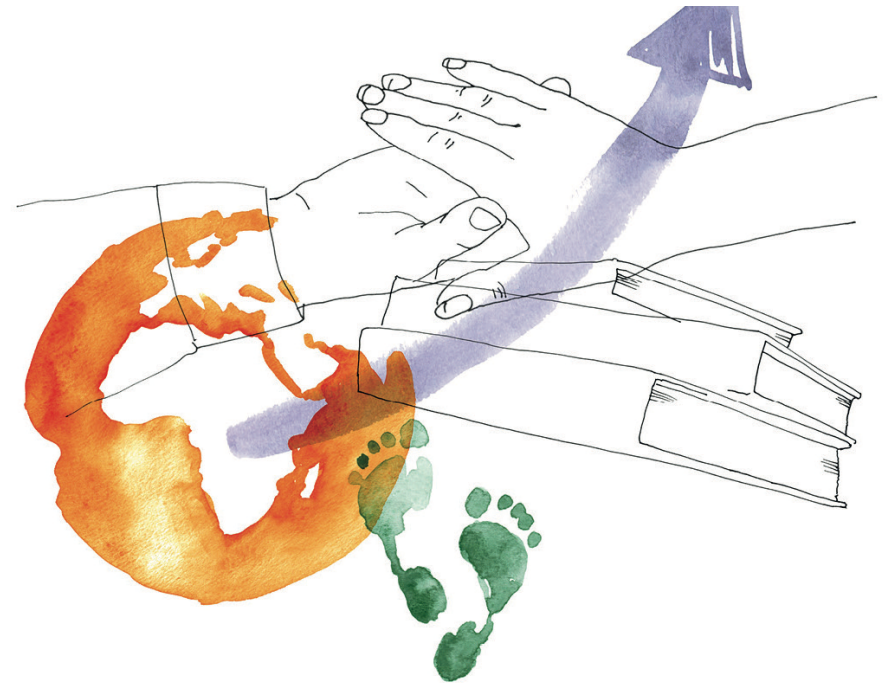
Dagordning

- Intro om EHEA (Bologna) och EEA
- Rådsarbetet i (EYCS/UUKI)
- Antagna rådsdokument VT25
- Regeringens ståndpunkter
- Framtiden och Union of Skills
- Synpunkter och frågor

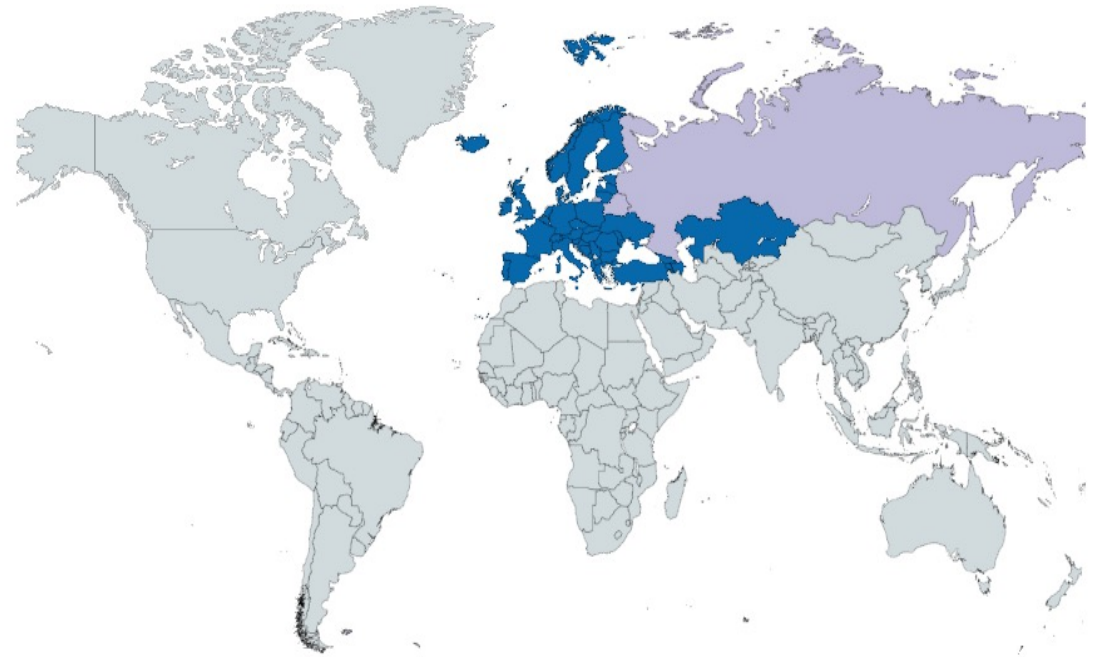
Bolognaprocessen

- Startade med att utbildningsministrar från 29 länder skrev under Bolognadeklarationen 1999
- Ett europeiskt samarbete inom högre utbildning
- Bolognaprocessen = europeiska området för högre utbildning (EHEA)
- Bygger på förtroende mellan olika utbildningssystem

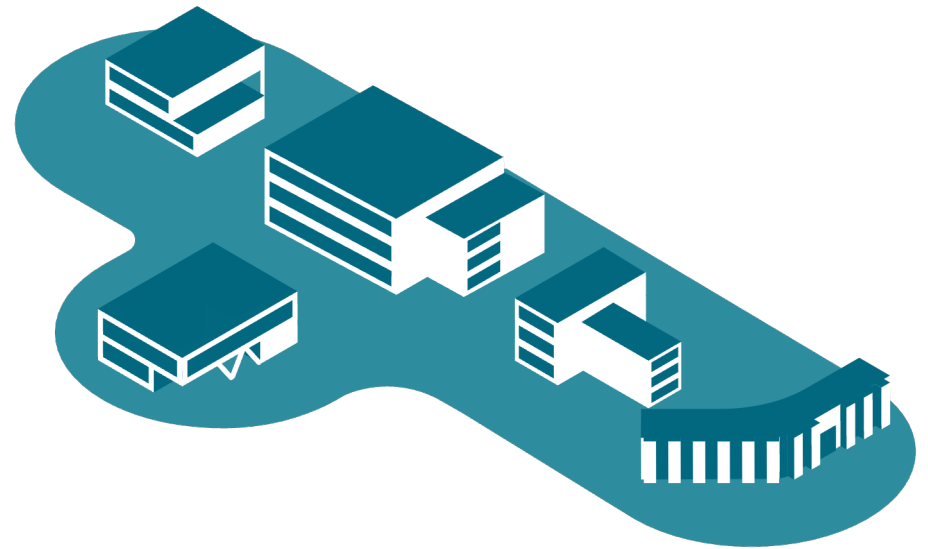
Medlemmar

- Bologna processen har 49 medlemsländer
- Två länder är avstängda
- Europeiska kommissionen
- Konsultativa medlemmar
- Bolognesekretariatet
- Har starkt normerande effekt på högre utbildning

Normerande effekt

- Treacykelsystemet
- ECTS
- ESG
- Kvalifikationsramverket
- Diploma supplement
- DEQAR

Det fortlöpande arbetet

- Mellan ministermötena drivs policyarbetet och förhandlingarna framåt av tjänstemän i Bologna Follow-Up Group (BFUG)
- Det finns flera arbetsgrupper och rådgivande grupper
- I Sverige har vi en referensgrupp med medlemmar från SUHF, SFS, UKÄ, UHR och SULF

EHEA och EEA

- EHEA = Bolognaprocessen
- EEA = det europeiska utbildningsområdet. Ett initiativ inom EU. Ett samlingsbegrepp som rymmer många initiativ på utbildningsområdet.

Rådsarbetet i UUKI / EYCS

Rådet

- Roterande ordförandeskap – under våren 2025 är det Polen
- Utbildningsfrågorna behandlas i rådskonstellationen *Education, Youth, Culture and Sport* (EYCS/UUKI)
- Förhandlingar sker i utbildningskommittén (UBK/EDUC)
- Styrstruktur (DG HE, WG HE)

Europeiska kommissionen

- Ofta initiativtagare, "gränstestare"
- I samarbete med ordförandelandet tar kommissionen fram förslag till rådsslutsatser och rådsrekommendationer som förhandlas i utbildningskommittén

EU och rådsarbetet på utbildningsområdet

- Vad menar vi med rådsarbetet?
- Sverige företräds av regeringen i ministerrådet
- Det europeiska utbildningsområdet (soft law)
- Soft law innebär att det går att påverka genom deltagande i konferenser, möten och PLA osv.

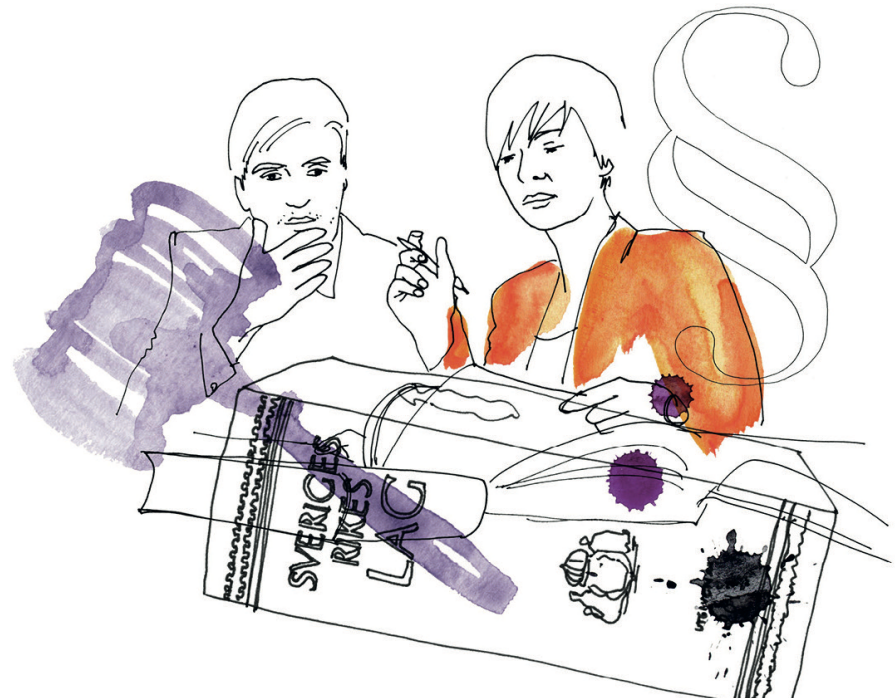

Befogenheter eller kompetens

• EU har **begränsade befogenheter inom utbildningspolitiken**. Enligt Lissabonfördraget endast stödjande. Därför handlar arbetet i de flesta fall om rekommendationer, rådslutsatser och meddelanden.

... som likväl kan ha stora konsekvenser för:

- Frågor som rör den inre marknaden, ex. mobilitet.
- Initiativ som påverkar lärosätenas verksamhet, ex. Erasmus+ Europauniversitet
- Samarbetet inom Erasmus+-programmet
- Gemensam statistik och uppföljning.
- Det forskningspolitiska området, där EU har större befogenheter och det finns mycket resurser, vilket givetvis också påverkar våra myndigheter.

Återkommande ståndpunkt

- Regeringen anser att arbetet inom utbildningsområdet på EU-nivå ska utgå från en grundläggande respekt för fördelningen av befogenheter mellan EU och medlemsstaterna liksom för de nationella systemen, inklusive beslut om finansiering.

Rådsarbetet exempel

Process

- Europeiska kommissionen tar tillsammans med ordförandelandet fram ett förslag
- RK: 6 veckor att ta fram fakta-PM om större förslag, såsom paketet för högre utbildning
- Överläggning i utbildningsutskottet om svenska ståndpunkter
- Vid den svenska reppen i Bryssel finns en utbildningsattaché som representerar Sverige i utbildningskommittén.
- Förhandlingarna pågår i utbildningskommittén
- Medlemsstaterna lämnar synpunkter på förslaget vid flera tillfällen.
- Beslut fattas vid rådsmötet som i regel hålls en gång per ordförandeskap

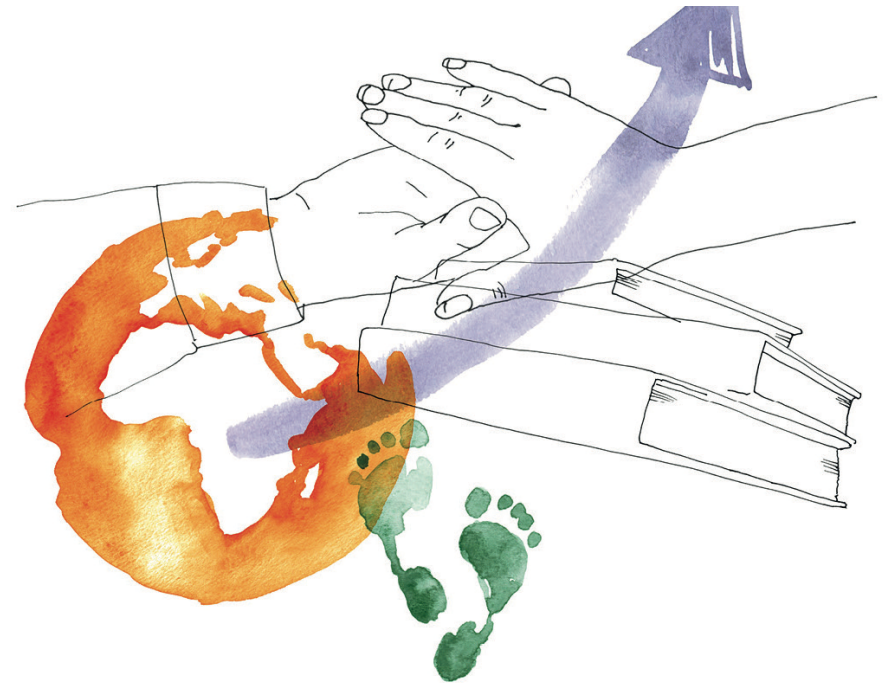
Resultat: Rådets rekommendation om brobyggande för ett effektivt europeiskt samarbete om högre utbildning

- Uppmuntra, där så är lämpligt, och göra det lättare för högre utbildningsanstalter som deltar i gränsöverskridande samarbete att tillhandahålla gemensamma program och utfärda gemensamma examina i enlighet med Bolognainstrumenten

Rådsdokument antagna 12/5 2025

- Vid mötet antogs två dokument som hanterar frågor om högre utbildning
- Rådets resolution om en gemensam europeisk examensmärkning och nästa steg mot en eventuell gemensam europeisk examen: stärkande av Europas konkurrenskraft och europeisk högre utbildnings attraktionskraft
- Rådets rekommendation om ett europeiskt system för kvalitetssäkring och erkännande inom högre utbildning

Resolutionen om europeisk examensmärkning

PHASE 1: FINALISING THE PREPARATIONS FOR THE ROLLOUT OF THE JOINT EUROPEAN DEGREE LABEL (2025-2026)

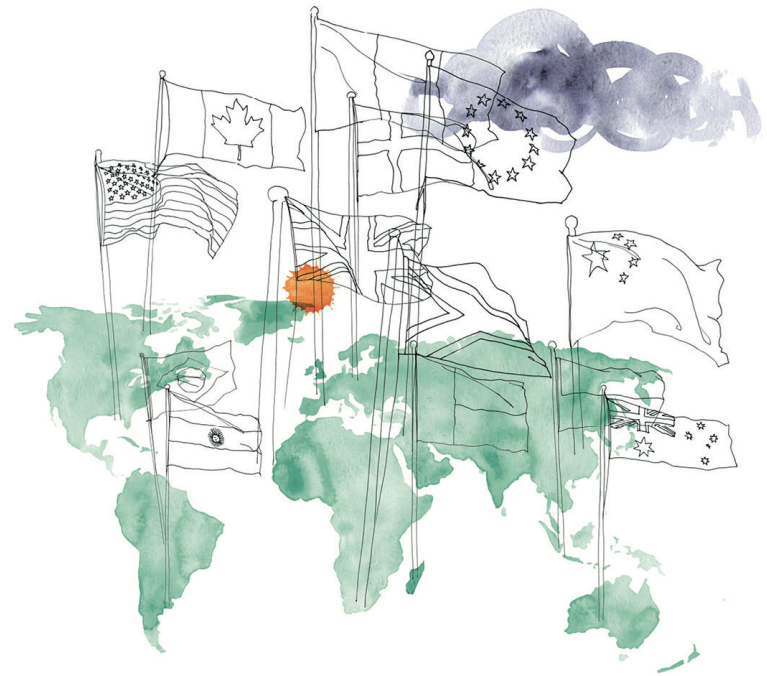
PHASE 2: ROLLOUT OF THE JOINT EUROPEAN DEGREE LABEL, MONITORING ITS IMPLEMENTATION, EVALUATING ITS USE AND CONDUCTING FEASIBILITY AND EXPLORATORY WORKS ON A JOINT EUROPEAN DEGREE (2026-2028)

PHASE 3: REFLECTING AND MAKING AN EVIDENCE-INFORMED DECISION ON NEXT STEPS TOWARDS A JOINT EUROPEAN DEGREE (2029)

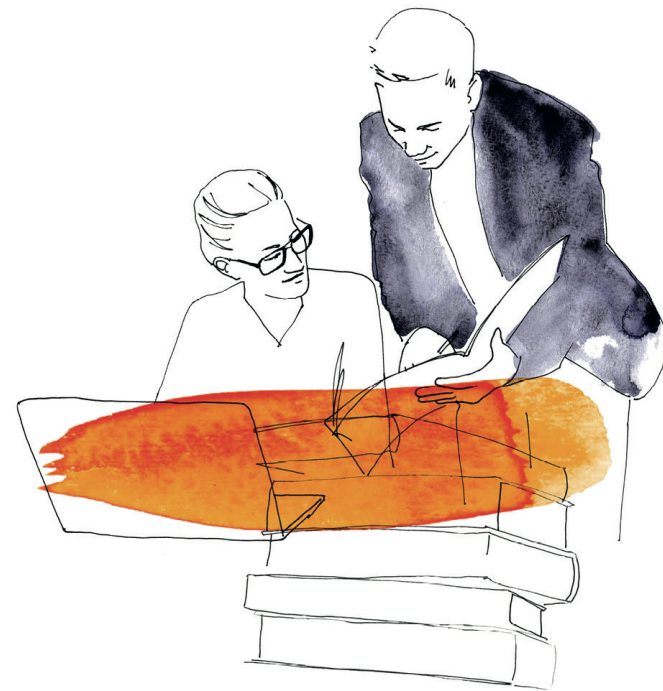
Rekommendationen om kvalitetssäkring

- Utforska ett ramverk för kvalitetssäkring av Europauniversitet
- Bolognaprocessen utgör en grund för förslagen i rekommendationen (ESG)
- Anpassa extern kvalitetsutvärdering för att göra den mer agil
- Lägga grunden för den gemensamma europeiska examensmärkningen
- Implementera automatiskt erkännande
- Kriterier för en gemensam europeisk examensmärkning och en potentiell europeisk examen

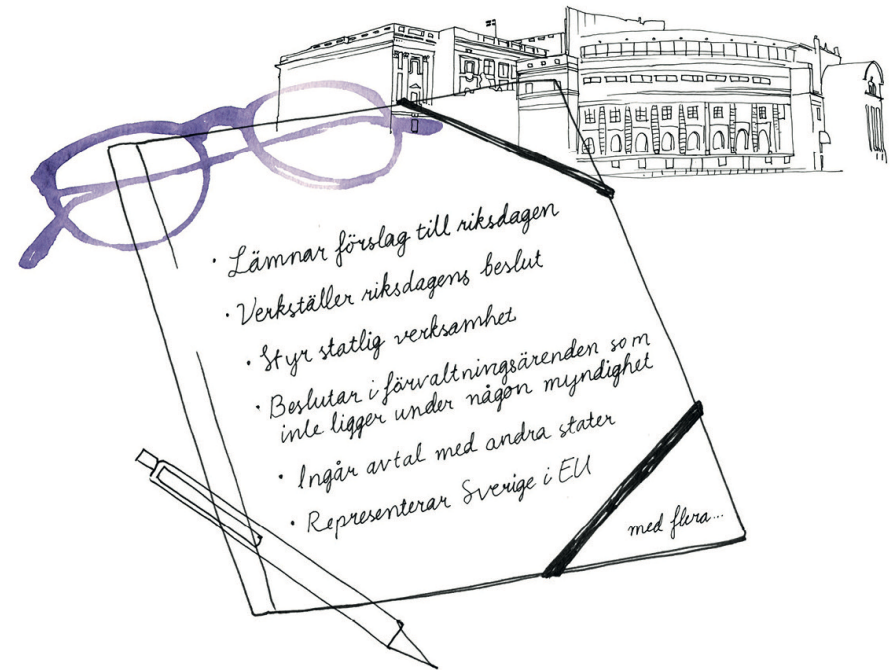
Vad innebär rådets beslut i fas 1?

- Etablering av policy lab
- Policy lab ska bland annat se över kriterierna och ta fram riktlinjer för utfärdandet av en europeisk examensmärkning
- MS ska fortsätta implementera Bolognaverkyten och vidta åtgärder för att möjliggöra för att en europeisk examensmärkning ska kunna utfärdas

Exempel på ståndpunkter i förhandlingen

- Regeringen är positiv till internationalisering och Europauniversitet
- Kriterierna för en europeisk examensmärkning och en potentiell europeisk examen bör flyttas från rekommendationen om kvalitetssäkring till resolutionen.
- Inte behov av nytt ramverk för utvärdering av Europauniversitet
- Bolognaprocessen fungerar väl och ska värnas
- Arbetet ska ske stegvis. Varje steg bör följas av en utvärdering innan nästa steg påbörjas.

Lyckat utfall av förhandlingarna?

- Förslaget från KOM var att kriterierna för att ge en europeisk examen skulle införlivas i nationell lagstiftning
- KOM föreslog också att ett nytt ramverk för kvalitetssäkring av Europauniversitet skulle utvecklas
- Medlemsstaterna har varit måna om att få in skrivningar om Bolognaprocessen

Framtiden

Ny kommissionär

Roxana Mînzatu

På gång

- Halvtidsutvärdering av det europeiska utbildningsområdet
- Union of Skills
- Förhandling av kommande Erasmus+-program (2028-2034)
- EU långtidsbudget

Löpande arbete och exempel på frågor som dyker upp

- Exempelvis den medelfristiga finans- och strukturpolitiska planen
- Mikromeriter
- Studentmobilitet
- European Graduate Tracking Initiative

Regeringskansliet

Utbildningsdepartementet

18

Union of Skills (Kompetensunionen)

- För den som är nyfiken 2024/25:FPM29. I FPM finns regeringens ståndpunkter
- Sammanfattning: KOM menar att EU lider av brist på kompetens vilket hämmar den europeiska konkurrenskraften
- Paketet innehåller tre meddelanden: meddelandet om kompetensunionen, meddelandet om handlingsplanen för grundläggande färdigheter samt meddelandet om en strategisk STEM-plan för utbildning.
- Rådet/råden har ännu inte svarat så det är oklart vilka av förslagen som medlemsstaterna kommer att vilja prioritera.
- Kommer UoS att påverka högre utbildning?

Tack!

- robin.moberg@regeringskansliet.se
Kansliråd vid Utbildningsdepartementet
- jonas.brynhildsen@gov.se Utbildningsråd
vid svenska representationen i Bryssel